

Monumentwacht Overijssel en Flevoland actief in Kampen

door Henk de Bruin

Monumentenwacht is een landelijk opererende organisatie opgericht om het verval aan rijks- en gemeentemonumenten te voorkomen door het houden van periodieke inspecties en het treffen van preventieve maatregelen. Elke provincie heeft een eigen stichting Monumentenwacht die een bijdrage krijgt van de betreffende provincie om haar werkzaamheden zo laagdrempelig mogelijk te houden en onafhankelijk te kunnen opereren. Het doel is het in zo goed mogelijke staat overdragen van het monumentale Nederlandse erfgoed aan volgende generaties.

Inspecteren

De Monumentenwacht doet haar werk zonder winstoogmerk. Er zijn geen afspraken met bouwbedrijven of adviesbureaus. De meeste provinciale Monumentenwachten kunnen dankzij een subsidie van de provincie hun diensten tegen een laag tarief aanbieden, vrij van btw. Monumentenwachten voeren inspecties uit en geven onafhankelijk advies over planmatig onderhoud. De ambitie is helder: het voorkomen van verval door middel van preventief en doelmatig onderhoud.

Monumentenwacht Overijssel en Flevoland inspecteert veel panden in de stad Kampen voor zowel particulieren als de gemeente Kampen zelf. Met periodieke inspecties wordt inzicht gegeven in de bouwkundige staat van de vele fraaie rijks- en gemeentelijke monumenten. De bevindingen worden vastgelegd in een rapport. Met deze rapporten kunnen de eigenaren hun onderhoud verder afstemmen en laten uitvoeren. Tevens worden er door de Monumentenwacht tijdens de inspecties noodreparaties uitgevoerd om gevolgschades zo veel mogelijk te voorkomen (denk daarbij aan het afdichten van een lekkende goot of het indekken van een gebroken dakleij van een kerk).

De rapporten worden gebruikt als onderdeel voor aan te vragen subsidies bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed of bij provincies.

Sinds haar oprichting in 1981 worden er door stichting Monumentenwacht Overijssel en Flevoland inspecties uitgevoerd in Kampen. Vaak worden zaken

aan het licht gebracht en volgen later de herstel- of restauratiewerkzaamheden. Ook worden de inspecteurs ingezet voor het op landelijke schaal in kaart brengen van de gemiddelde onderhoudstoestand van de rijks- en gemeentelijke monumenten.

Kampen

Een historische bouwstijl, bijzondere constructies en bewerkelijke materialen maken onderhoud en herstel van monumenten ingewikkeld. Daar is deskundigheid en ervaring bij nodig. De inspecteurs/monumentenwachters komen al ruim 45 jaar bij eigenaren over de vloer. In totaal worden landelijk ruim tienduizend monumenten per jaar geïnspecteerd. In Kampen zijn dat er ruim tweehonderd. Omdat de inspecteurs vaak jaarlijks langskomen, kennen ze het pand door en door. Dagelijks komen ze op plaatsen, plekken en hoogtes waar de gemiddelde bezoeker niet komt. Dit levert vaak andere, onbekende gezichtspunten op van een pand of object, of openbaart bijzondere details.

Als inspecteur die veel in de stad Kampen aan het werk is wil ik die beelden graag met u delen. Ze geven een andere blik op een pand dan enkel de voor-gevel. Dus op foto-inspectie met de Monumentenwacht van Kampen 2020/21. Hieronder een kleine greep uit het fotoarchief van recente inspecties.



Inspectiebus Monumentenwacht Overijssel en Flevoland voor het Oude Raadhuis aan de Oudestraat. Foto Henk de Bruin.



Detail van een zandstenen leeuw met wapenschild naast het Arkeltorentje aan de Oudestraatzijde van het Oude Raadhuis. Foto Henk de Bruin.



Zicht vanuit de open 'ui' van het Schepentorentje op het Koeplein en het dak van het Oude Raadhuis. Foto Henk de Bruin.



Zicht op de zuidgevel van de Schepenzaal van het Oude Raadhuis met zonnewijzer en getordeerde schoorstenen. Links is de Nieuwe Toren zichtbaar. De foto is genomen vanaf het Oude Wijnhuis. Foto Henk de Bruin.



Inspectie van het loodwerk en de constructie van de helm van de Nieuwe Toren, gezien vanuit het kruis van de toren. Foto Henk de Bruin.



Detail zandstenen gevelornament Oudestraat 31. Foto Henk de Bruin.



Het voormalige schoolgebouw aan de Nieuwe Markt. Inmiddels een onderdeel van de Stadsgehoorzaal uit 1889, met diverse mooie details zoals boogvullingen. Foto Henk de Bruin.



Boogvulling met een Sgraffito-voorstelling in cement van het voormalig schoolgebouw aan de Nieuwe Markt. Versieringen werden ingekerfd in een verse cementplaat waarna kleuraccenten worden aangebracht. Deze geprefabriceerde onderdelen werden met een ijzeren kram op hun plaats gefixeerd. Foto Henk de Bruin.



Straatnaambord van de De la Sablonnièrekade van de firma Gillet uit Parijs. (1886). De borden zijn in de gevel aangebracht, waardoor vervanging heel lastig is en ze tot op de dag van vandaag bewaard zijn gebleven. Foto Henk de Bruin.



Vogelvluchtperspectief op de Broederpoort. Foto is gemaakt tijdens een inspectie met behulp van een kraanwagen. (2021). Foto Henk de Bruin.



Windvaan van de Broederpoort met uitzicht over de stad. Op de achtergrond links de Bovenkerk. (2021). Foto Henk de Bruin.